VAD SÄGER DU?!

Ett demokratiprojekt för att göra fler unga röster hörda

ÅTERRAPPORTERING 2026

Yvette Gustafsson, projektledare

Framtiden®

FRIHAMNS DAGARNA

INNEHÅLL

- BAKGRUND
- SYFTE OCH MÅL
- VAD SÄGER DU?! 2026
- FÖRÄNDRINGAR FRÅN 2025
- MATERIAL OCH RESURSER
- FÖRUTSÄTTNINGAR
- WORKSHOPS
- GBG ROUND TABLE
- VYKORT TILL EN POLITIKER
- STATISTIK OCH SIFFROR
- UTVÄRDERINGAR
- FÖRSLAG PÅ FÖRBÄTTRINGAR

BAKGRUND OCH PROJEKTETS ÖVERGRIPANDE DELAR

VAD SÄGER DU?!

”Vad säger du?!” är workshop-konceptet där Frihamnsdagarna besöker en skolklass eller ett annat sammanhang där det finns unga, (exempelvis en mötesplats/ ”fritidsgård”) för att genomföra workshops i demokrati. Utgångs-punkten är framtaget metodstöd. Inledningen tar avstamp i barn-konventionen och består i övrigt av flera olika övningar som antingen genomförs i sin helhet eller delar av dem.

GBG ROUND TABLE

En serie rundabordssamtal där politiker och beslutsfattare från näringslivet får sitta ned och samtala med unga om givna frågor som berör unga. I år kretsade samtalen kring Kollektivtrafik, Ungas mentala hälsa, Arbetsmarknad för unga och ett friare samtal vi kallade för Drömstaden Göteborg.

SYFTE OCH MÅL MED VAD SÄGER DU?!

"Att man får träffa så många olika människor! Det blir också en typ av lättnad när många i bordet håller med om en sak som man tagit upp. Det känns då som om alla är på samma sida."

Projektet ska skapa engagemang och delaktighet hos målgruppen unga samt pedagoger. Genom att arbeta med flera gymnasieskolor med olika inriktning kan vi säkerställa att nå en mångfald av unga.

Projektet avser också att vara närvarande på andra mötesplatser för att i synnerhet nå unga i socioekonomiskt utsatta grupper och områden som inte själva eller genom föräldrar har tillträde till offentliga forum i vardagen.

Det övergripande målet är att åstadkomma samhällsförändring med demokrati som metod. Projektet vilar på idén att när människor känner sig delaktiga och inkluderade blir de bättre rustade att påverka sin egen situation och göra sin röst hörd.

Målet är att lyfta upp demokrati för att stärka unga att känna delaktighet och vilja bidra till ett samhälle byggt på jämlikhet, tolerans och social rättvisa.

VAD SÄGER DU?! 2026

Projektledare

Yvette Gustafsson

I grunden serietecknare, som hållt workshops i serieteckning under 15 år, och också projektlett serie-festivaler och mycket annat kom in som ny projektledare för Vad säger du?! under slutet av februari 2025.

Assistent

Zainab Nojoomi

Elev vid Gymnasieakademin, Göteborg. Zainab följde med som assistent till workshoparna, och var även med under Gbg Round Table som hölls under Frihamnsdagarna i slutet av augusti.

Därtill fanns Vanja Eyde på kansliet som hjälpte till med kampanjer i sociala medier, copy och utskick via nyhetsbrev m.m.

FÖRÄNDRINGAR FRÅN 2025

Mer tid kunde läggas till förbättringar i projektets alla delar.
Till exempel:

- Mer tid till samtalsledarna, med inledande möte om årets arbete och upplägg för samtalen.
- Workshoparna var i stort sett redan inbokade med de olika skolorna, så mycket mindre tid behövde läggas på att jaga nya kontakter.
- Uppdatering av guiden Maxa din Frihamnsdag
- Uppdatering av metodstöd och workshopunderlag.
- Tydlighet i kommunikation kring workshops. Samtliga lärare var med på att Vad säger du?!-workshopen hängde ihop med deltagande under Frihamnsdagarna.
- Planering av bättre uppföljning efter Frihamnsdagarna (se s.18, Det sociala kontraktet)

Möte med samtalsledarna inför Gbg Round Table

"För varje år, gör någon sak bättre!"

MATERIAL OCH RESURSER

Metodstöd

Metodstöd för projektet fanns tillgängligt sedan föregående år. Den skickade vi ut till alla skolor som var intresserade av att boka in en workshop.

Workshopunderlag

Befintligt workshopmaterial fanns tillgänglig (Power point) att jobba vidare från och försiktigt förändra och utveckla i samråd med lärare så att den blir ännu bättre inför framtiden.

Guide till skolklasser

De skolklasser som bokar in ett besök behöver guider och riktlinjer för hur de kan förbereda sig inför besöket tillsammans med klassen och därför gjorde vi guiden ”Maxa din Frihamnsdag!” som en del i projektet. Den går att återanvända kommande år men små justeringar till årets tema har gjorts.

Befintlig dokumentation

Kontaktlistorna var uppdaterade sedan förra året men kompletterades med uppdaterade kontakter från olika gymnasieskolor. Info-adresser ändrades till personliga adresser, till exempel.

Från utvärderingen av
Vad säger du?!: ”Inför nästa år kanske lärarhandledningen till detta material utarbetas.”

FÖRUTSÄTTNINGAR

2026 var betydligt lättare än föregående år att få igång för arbetet var redan gjort under 2025 med att lära känna lärare och andra kontakter på skolor och mötesplatser. Det gjorde att tid kunde läggas på att testa nytt material och utveckla det befintliga materialet till att bli ännu bättre.

Även om mötesplatser inte är inom det avtalade området åkte vi ändå ut till Fjället i Rannebergen för att träffa ungdomar där. Ett möte som känns värdefullt.

*mötesplatser kallades tidigare Fritidsgårdar

METOD

Workshoparnas innehåll är varierat för att passa olika deltagartyper.

Man har fått:

- Använda kroppen
- Tala enskilt
- Tala i grupp
- Argumentera
- Presentera
- Skriva

"Roligt att ta del av vilka samhällsfrågor som är viktiga för våra elever!"

PRATA MED VARANDRA

Under workshoparna fick deltagarna göra enkla val (This or that), intervjua varandra (öva sig i att vara nyfiken på andra och berätta om sig själv), prata igenom samhällsfrågor i mindre grupper och presentera vad de kommit fram till för resten av deltagarna. En del grupper fick testa på att genomföra en kortare variant av ett rundabordsamtal.

Till sist skrev eleverna brev till beslutsfattare, med synpunkter, åsikter och framtidsvisioner.

SKRIV ETT BREV

Vi testade på olika sätt att påverka. En del elever är ok med att prata inför grupp och framföra åsikter. Andra kanske är mer skrivande personer. Alla deltagare fick skriva varsitt brev om sitt liv och sin framtid.

”Jag har lärt mig att de politiker som besöker kommer lyssna på oss ungdomar och inte är bara där att sprida sin tro och få folk att ”rösta” på dem utan också se hur folket känner och tycker.”

HUR MÅNGA ELEVER HAR VI TRÄFFAT?

29 000

3500

280

16

UNDERLAG

Vi kontaktade alla högstadie- och gymnasieskolor i Göteborg samt kranskommuner. Vi kontaktade också mötesplatser (fritidsgårdar) och andra intresse-grupper. Uppskattningsvis* så finns det cirka 29 000 ungdomar mellan 15–19 år i Göteborg.

*beräknad statistik, utifrån total befolkningsmängd. Läs mer

KONTAKT

Cirka 3500 elever besökte Frihamnsdagarna, baserat på de skolklasser som var anmälda. Men vi vet att det kom fler ungdomar via mötesplatser och skolklasser som inte anmält sitt besök i förväg.

BESÖK

Totalt träffade vi 15 klasser/grupper och totalt 280 ungdomar.

GBG Round Table

16 stycken av stadens unga var med på Gbg Round Table. Fler var anmälda men antalet platser var begränsade.

ANMÄLNINGAR TILL GBG ROUND TABLE

Stort tack för att jag fick möjlighet att delta i samtalet om ungas psykiska hälsa på Frihamnsdagarna. Det var ett väldigt värdefullt samtal, och inte minst uppskattade jag möjligheten att få träffa och lyssna på ungdomarna i en så lugn miljö.

Politiker

Vi bjöd in politiker från Göteborgs kommun, Härryda kommun samt Västra Götalandsregionen. Politiker från samtliga partier anmälde sig. Stor vikt lades på att varje samtal skulle ha representanter från olika partier och jämnt fördelat över partiblocken, även vid intag av reserver vid avhopp.

De som inte fick en ordinarie plats blev reserver, men det var väldigt få avhopp både från politiker och unga.

Elever

Meningen med Vad säger du?! är att få deltagarna att vara med under runda bordssamtalen. Unga har svårt att planera sin tid så långt i förväg, och de allra flesta anmälningar kom in sista veckan. Så även om vi har workshops i god tid (slutet av vårterminen) så är inte det en garant för att vi får många deltagare.

Vi bistod förstås med intyg till skolan för att be om ledighet för att vara med under samtalen.

Andra unga

Eftersom vi hade svårigheter med att boka in workshops på den korta tiden vi hade tillgänglig och att vi inte har möjlighet att boka in hur många workshops som helst så bjöd vi in unga från skolor och organisationer, trots att de inte hade varit med på Vad säger du?!-workshops.

Näringslivsrepresentanter

På grund av det stora intresset från politiker att vara med under Gbg Round Table beslöt vi att hålla oss till politiker, men ha med beslutsfattare från näringsliv och representanter från fristående organisationer som reserver till samtalen.

GBG ROUND TABLE UNDER FRIHAMNSDAGARNA

Om GBG Round Table

- Hälften av platserna runt borden är för ungdomar.
- Det är samtal och inte debatter. En samtalsledare fördelar ordet och tiden.
- Samtalen fokuserar på ungas möjligheter att påverka.
- Samtalen förs utan publik och dokumenteras inte
- Samtalen ger goda möjligheter att få ny kunskap, att lyssna in andras perspektiv samt att skapa nya relationer.

Från utvärderingen av GBG RT:
"Det sköna och viktiga i snälla samtal. Hur vi behöver göra plats för fredliga samtal."

GBG ROUND TABLE 28 AUGUSTI - SAMTALEN

KOLLEKTIVTRAFIK

Kollektivtrafik är en viktig fråga för många unga, speciellt de som bor i kranskommuner och de som har många fritidsaktiviteter. Till samtalet hade vi med oss representanter från Västtrafiks styrelse, som ledde till väldigt konstruktiva samtal mellan deltagarna.

ARBETSMARKNAD

Arbetslösheten för unga är hög idag. Hur ska unga inte bara få tag i ett jobb, men även kunna bli mer informerade i vilka vägar som finns att gå redan innan gymnasiet är slut? Många unga önskar en förbättrad kontakt mellan skola och näringsliv för att förbereda sig för livet efter skolan.

UNGAS MENTALA HÄLSA

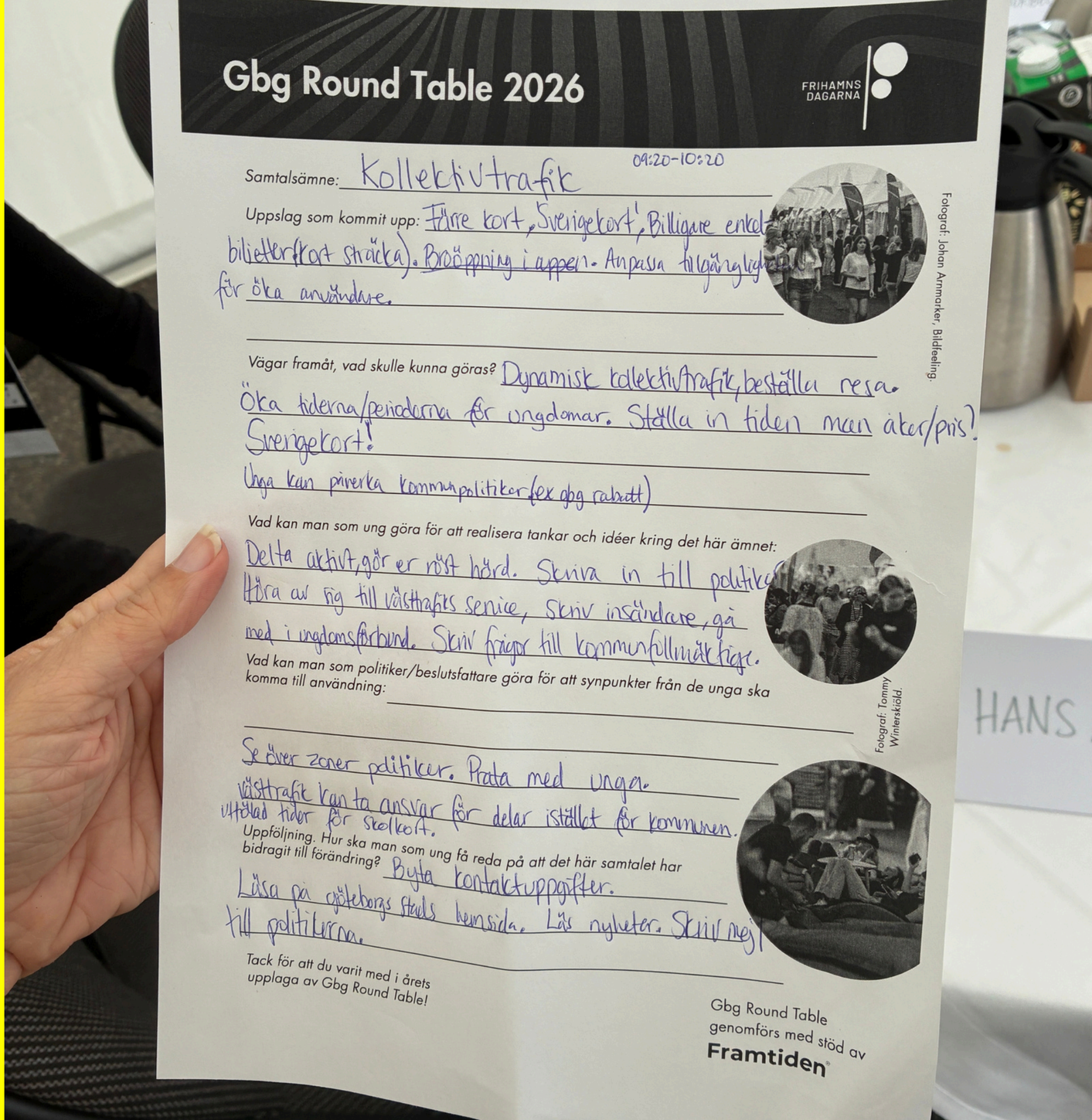
Mental hälsa handlar förstås inte bara om sociala medier, men de hänger ihop eftersom sociala medier dikterar trender och kan vara en källa till stor press kring normer och stilar. Ett konstruktivt samtal som också tog upp hur man kan involvera föräldrar ännu mer.

DRÖMSTADEN GÖTEBORG

Ett lite öppnare samtal där det pratades om det Göteborg vi vill leva i. Om man kunde ändra En sak med Göteborg, vad skulle man fokusera på och jobba med allra först? Här kom allt möjligt upp, men framför allt hur man skapar en större gemenskap i staden.

DET SOCIALA KONTRAKTET

För att samtalen under Frihamnsdagarna inte bara skulle stanna vida att vara ett trevligt samtal över en fika, utan kunna gå därifrån med något konkret att minnas och jobba vidare med gjorde vi ett slags socialt kontrakt som fylldes i gemensamt i samtalsgruppen. Deltagarna kunde fotografera av det, men det mejlades också ut till alla deltagare efteråt. Det gav effekten att några ämnen följdes upp av politiker och det kunde vi på Frihamnsdagarna vidareförmedla till resten av gruppen.

BREV TILL EN POLITIKER

Alla vykort som producerades under workshoparna ställdes ut under Frihamnsdagarna. Det som ungdomarna skrev är även sammanställda i ett dokument som vi skickar med som bilaga till den här rapporten. Du hittar sammanställningen här: Brev till politiker 2026

UTVÄRDERINGAR AV VAD SÄGER DU?!

Deltagare Vad säger du?!

Utvärderingarna var ganska jämna i år, en del tyckte att det var för kort tid, andra för långt. Några tyckte det var bra, andra tyckte det var tråkigt och många hade inga klagomål utan tyckte det var bra som det var. Många skrev att de fick lära sig mycket om Frihamnsdagarna och varför det spelar roll att ta sig dit.

Här är det förstås viktigt att inte svepas med av de få som uppgav att det inte var deras favoritdag, men förstås ska innehållet ses över.

Besökande skolklasser Frihamnsdagarna (utan workshop)

⅓ använde Metodstödet, och ⅔ använde Maxa din Frihamnsdag och valde ut uppgifter därifrån Många lärare önskar ännu mer guider och stöd inför både arbetet med demokrati i skolan och hur man kan jobba på plats på Frihamnsdagarna.

"Mest givande med Frihamnsdagarna var att ungdomarna verkligen hade en plats där, och att det fanns olika typer av arrangemang att röra sig fritt mellan. Att kunna prata med olika personer och delta i demokratiska samtal. Inkluderande och välarrangerat."

Besökande skolklasser Frihamnsdagarna (med workshop)

De klasser som haft besök från oss förberedde klasserna vidare och planerade besöket via hemsidan och guiden Maxa din Frihamnsdag. Många lärare här vill jobba över en flerårsperiod för att få med eleverna över tid och att man som elev ska känna att man kan få något ut av att besöka Frihamnsdagarna flera gånger.

"Mest givande med Frihamnsdagarna var att det var så många på plats från olika delar av staden och olika delar av samhället. Att de unga spelar roll på riktigt, inte bara som troféobjekt.

FÖRBÄTTRINGSPUNKTER TILL 2027

Fler skolor, större variation

Intresset från skolor att besöka Frihamnsdagarna är stort. Det underlättar arbetet med att sälja in och planera in workshoparna på skolorna. De är kontaktade och bokningarna är igång för 2027. Vi ser till att inte alla workshops hamnar på samma skola, utan att vi besöker åtminstone fem olika skolor.

Tidpunkt för workshops

En del lärare och skolor vill gärna ha workshop under vårterminen för att kunna förbereda sina elever bättre. Andra vill ha det precis innan, så att all kunskap är färskt i minnet när det är dags att besöka Frihamnsdagarna några dagar senare.

Workshop-underlag

Vi ställde frågan i utvärderingen om de vill ha besök från oss, eller om vi kan hjälpa till på annat sätt. Många lärare skriver att de hoppas att metodstödet blir bättre till nästa år, så att de kan genomföra övningar med klassen på egen hand inför Frihamnsdagarna.

Fortbildnings-tillfälle

Några lärare vill också ha fortbildningstillfälle från oss istället för att vi besöker skolan. Det är något vi med fördel skulle kunna erbjuda för att ge mer praktisk vägledning och handledning inför arbetet med demokrati i skolan. Det ska förstås vara ihopkopplat med ett besök på Frihamnsdagarna.

Att få med sig ungdomarna

Ungdomarna är svårflirtade och ibland är det svårt att få ihop samtalsgrupperna under Frihamnsdagarna. Till 2027 behöver vi titta på hur vi får med oss ungdomarna så att fler anmäler sig till samtalen. Detta görs i samråd med lärarna.

TACK FÖR I ÅR!

Vi ses igen 2027

Yvette Gustafsson, projektledare Vad säger du?! 2026
Tel. 073 926 05 96
Mejl: yvette@frihamnsdagarna.se

Framtiden®

FRIHAMNS DAGARNA

